

Ευρωεκλογές: το αγκάλιασμα της Μεσογείου σημαίνει σωτηρία της Ευρώπης

Η Μεσόγειος υπήρξε πάντα το λίκνο πολιτισμών για ολόκληρη την Ευρώπη και όταν υπερασπιζόμαστε την έννοια δύο ξεχωριστών και αντιτιθέμενων πλευρών της, απλώς αγνοούμε με ίδιο κίνδυνο μια χιλιετή Ιστορία. Η Μεσόγειος έχει γεννήσει γλώσσες, θρησκείες, φιλοσοφικά συστήματα και θετικές επιστήμες, καλλιεργώντας τους πολιτισμούς που αναπτύχθηκαν στην περιοχή στο διάβα της Ιστορίας. Εκπροσωπεί τον προνομιακό χώρο, όπου οι κουλτούρες των λαών της Εγγύς Ανατολής, της Βόρειας Αφρικής και της Νότιας Ευρώπης μπόρεσαν να έρθουν σε επαφή, να αναμιχθούν και να συνδυαστούν. Είναι πράγματι το λίκνο των πρώτων αστικών κοινωνιών στην Ανατολή, του ελληνορωμαϊκού, ιουδαίο-χριστιανικού και μουσουλμανικού πολιτισμού, των φωτεινών περιόδων όπως η Αναγέννηση, όπου συν τοις άλλοις γεννήθηκαν κοσμοπολίτικες πόλεις σαν την Αλεξάνδρεια, την Ταγγέρη, τη Βενετία, την Κωνσταντινούπολη / Ιστανμπούλ, τη Θεσσαλονίκη και το Ντουμπρόβνικ. Η Μεσόγειος είναι ένα σταυροδρόμι, όπου για χιλιετίες όλα είχαν συγχωνευτεί και εμπλουτιστεί: άνθρωποι, ζώα, αγαθά, πλοία, ιδέες, θρησκείες και τρόποι ζωής, ακόμα και η χλωρίδα.

Αναδιαμορφώνοντας την ιθαγένεια για τη σωτηρία της Ευρώπης

Σήμερα, πολλές πολιτικές δυνάμεις ασχολούνται με τη «σωτηρία» του οικοδομήματος της Ε.Ε. από τον εθνικισμό, τα αφηγήματα με βάση την ταυτότητα και τα ανελεύθερα καθεστώτα, τα οποία αποποιούνται τη μεγάλη πρόοδο που σημειώθηκε στην ευρωπαϊκή ήπειρο σε ό,τι αφορά την αναγνώριση δικαιωμάτων, ελευθεριών και δημοκρατικής λογοδοσίας. Ωστόσο, η «σωτηρία» της Ευρώπης χωρίς αγκάλιασμα της Μεσογείου είναι χαμένη υπόθεση. Η Ευρώπη δεν μπορεί να αναζωογονηθεί μέσω του κλεισίματος των γεωγραφικών και ψυχολογικών της ορίων: κάτι τέτοιο θα προανήγγειλε μόνο το τέλος του σχεδίου για ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Τα δικαιώματα δεν μπορούν να είναι προνόμιο ορισμένων χωρών σε βάρος των γειτόνων τους. Η σημερινή κατακερματισμένη γεωγραφία των συστημάτων ιθαγένειας στη Μεσόγειο, με πολλαπλά νομικά πλαίσια, δεσμεύσεις και ευμετάβλητα δικαιώματα, καθήκοντα και υποχρεώσεις, μπορεί να ξεπεραστεί μόνο μέσα από την εγκαθίδρυση ενός υπερεθνικού πλαισίου ιθαγένειας, εμπνευσμένου από το μεσογειακό πνεύμα της διαφορετικότητας, της ανταλλαγής και της φιλοξενίας, εντός του οποίου ούτε ο ευρωκεντρισμός, ούτε ο αυταρχισμός δεν θα μπορεί να οδηγήσει σε ατομικές ή κοινωνικές διακρίσεις με βάση την εθνικότητα, τη θρησκεία, το φύλλο ή την κοινωνική τάξη.

Ένα κοινό πεπρωμένο, εξαιρετικές ευκαιρίες

Παραμονές των ευρωεκλογών, αυτή είναι η έκκλησή μας προς τους Ευρωπαίους πολίτες: η Ευρώπη μπορεί να αναστηθεί, αν προσφέρει ένα κοινό πεπρωμένο στο λίκνο των πολιτισμών της - στη Μεσόγειο. Η Ευρώπη θα παραμείνει στυλοβάτης του ανθρωπισμού, αν ενσωματώσει emphaticά τις θετικές αξίες που έχουμε κληρονομήσει από το μεσογειακό σταυροδρόμι. Πρέπει να περατώσει τη διαδικασία ολοκλήρωσής της έναντι της Μεσογείου για να αποτρέψει την αποσύνθεσή της. Ζητάμε λοιπόν από τις πολιτικές δυνάμεις, που συμμετέχουν στις ευρωεκλογές του 2019, να υποστηρίξουν μια νέα πρωτοβουλία ολοκλήρωσης ανάμεσα στην ευρωπαϊκή ήπειρο και τον μεσογειακό χώρο. Μεσόγειος σημαίνει μια κοινότητα περίπου μισού δισεκατομμυρίου ανθρώπων, μια μοναδική πολιτιστική κληρονομιά, την εστία περισσότερων των τριάντα γλωσσών. Σημαίνει τοπία που κόβουν την ανάσα και μια εκπληκτική βιοποικιλότητα που μπορεί να συγκριθεί σε σημασία μόνο με τα τροπικά δάση. Σημαίνει μια παγκοσμίως αναγνωρισμένη αγροτική και διατροφική κουλτούρα, εξαιρετικές πηγές ενέργειας και -τελευταίο αλλά εξίσου σημαντικό- καταπληκτικό ανθρώπινο δυναμικό στις επιστήμες, τον πολιτισμό, την οικονομική ανάπτυξη, την πνευματικότητα, την εργασία και τη δημιουργικότητα.

Μια πρωτοβουλία περιφερειακού διαλόγου και μια μεγαλόπνοη καταστατική διαδικασία

Αυτό που χρειαζόμαστε τώρα είναι ένα ξεκάθαρο και κοινό όραμα για την Ευρώπη και τη Μεσόγειο, που θα οδηγήσει σε έναν περιφερειακό διάλογο και μια μεγαλόπνοη καταστατική διαδικασία, με τη συμμετοχή πολιτών και κοινοτήτων κι από τα δύο παράλια. Δεν υπάρχει λύση στις περιφερειακές προκλήσεις, αν η Ευρώπη κοιτά μόνο τον εαυτό της, είτε στο πλαίσιο αναδιαμόρφωσης του μοντέλου ανάπτυξης, εφαρμογής δίκαιων πολιτικών για τη μετανάστευση, διακοπής της υποβάθμισης του περιβάλλοντος, δημιουργίας ευκαιριών για θέσεις εργασίας και κοινωνική πρόνοια, εδραίωσης των χώρων δημοκρατίας, είτε στην αποσάθρωση του τρόμου και των εθνικισμών βασισμένων στο μίσος. Πριν από εβδομήντα πέντε χρόνια, όταν ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος μαινόταν ακόμα, μια ομάδα αντιφασιστών διανοούμενων και αγωνιστών, έγκλειστων στο νησί Βεντοτένε, έγραψαν ένα Μανιφέστο για μια «Ελεύθερη και Ενωμένη Ευρώπη». Εκείνο το Μανιφέστο εγκαινίασε το όραμα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης ως κινητήριο μοχλό ειρήνης και ευημερίας, ακριβώς τη στιγμή που κανείς δεν θα στοιχημάτιζε γι' αυτό. Σήμερα, ζούμε ντε φάκτο έναν νέο παγκόσμιο πόλεμο, που στρέφει τις κουλτούρες και τις θρησκευτικές ταυτότητες ενάντια τη μία στην άλλη· ματαιώνει τους αγώνες των λαών για ελευθερία και δικαιοσύνη στο όνομα της σταθερότητας, της οικονομικής ανάπτυξης και του εθνικού συμφέροντος· εξωθεί οικογένειες να διαφύγουν από την απόγνωση και θέτει σε αντιπαλότητα τα ανθρώπινα όντα με τη φύση.

Η πιο καυτή πρώτη γραμμή αυτού του κατασκευασμένου πολέμου διαπερνά τη Μεσόγειο. Γι' αυτόν τον λόγο απευθύνουμε τούτη την έκκληση για μια «Ελεύθερη και Ενωμένη Μεσόγειο που μοιράζεται ένα κοινό πεπρωμένο με την Ευρώπη», ακριβώς τη στιγμή που κανείς δεν θα στοιχημάτιζε γι' αυτό.

Ευρωεκλογές 2019: η κατάλληλη ευκαιρία για αγκάλιασμα της Μεσογείου

Όταν τα δύο παράλια επιτέλους συναντηθούν και αγκαλιαστούν, είμαστε πεπεισμένοι πως οι θεσμοί τους, οι πόροι, η διανοήση και το ανθρώπινο δυναμικό θα παράσχουν τις λύσεις για σωτηρία της Ευρώπης από τον πειρασμό της αποσύνθεσης και των μεσογειακών γειτόνων της από τους κινδύνους του αυταρχισμού και του χάους. Αυτό το πρόγραμμα θα θέλαμε να φέρουν στο τραπέζι οι ευρωεκλογές του 2019. Αυτή είναι η κληρονομιά που δικαιούνται σήμερα η Ευρώπη και η Μεσόγειος, έτσι ώστε -μαζί- να μπορέσουν άλλη μια φορά να βγουν στο διεθνές προσκήνιο ως ένας φάρος διαφώτισης, ανθρωπισμού, φιλοξενίας και προόδου.

Ο Maydan είναι ένας σύνδεσμος πολιτών, αντρών και γυναικών, συμπεριλαμβανομένων ακτιβιστών, διανοούμενων, καλλιτεχνών, επιχειρηματιών, ερευνητών και άλλων, που ασχολούνται με την οικοδόμηση μιας μεσογειακής ιθαγένειας κι ενός κοινού πεπρωμένου ανάμεσα στους λαούς της περιοχής. www.maydan-association.org